

PUBLIC ACCESS 2009 : 7

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- mediepolic, yttrandefrihet och teknik -

14 juni 2009

www.publicaccess.se

ledare 1

Public service via skattsedeln

I proposition föreslås att regering och riksdag behåller makten att kunna skruva på kranen på rundradiofonden där avgiftsmedlen samlas upp. Detta är bra. Nuvarande konstruktion är om inte kanske den bästa, men en av bättre om man ser på omvärlden. Public service är förvisso ingen statlig institution, men väl en offentligägd sådan. Som sådan har den många uppdrag i samhällets tjänst som i de flesta fall sköts på ett utmärkt sätt.

Det finns dock en del som SR, SVT och UR inte klarar av. Det kan handla om uppdrag som inte finns angivna i avtalen med staten utan är underförstådda eller har ramlat mellan stolar. Det är naturligtvis viktigt att bolagen står helt fria från statsmakten ifråga om innehållet i programverksamheten, men samhället bör kunna ha möjlighet att begära förändringar i organisationen och andra strukturer utan att behöva invänta att en fyra- eller sexårig avtalsperiod formellt tar slut. Dessa långa perioder är ett arv från den tid när radion och televisionen på Gärdet drevs som en industri.

Det bör finnas möjligheter under avtalsperioden att, som i Danmark, och Norge, kunna gå in och göra tilläggsavtal. Vill vi att t.ex. UR skall snarast starta upp en omfattande verksamhet för minoritetsspråken skall man inte behöva invänta nästa avtalsperiod. Vill vi att SR skall ta ansvar och återupprätta Radio Swedens sändningar till utlandssvenskar och sjömän skall också det bli möjligt under ett riksdagsår. Det är sannolikt inte så att alltid företagens ledningar per automatik tar de för samhället och publiken rätta besluten.

DIRECTION GÉNÉRALE DES FINANCES PUBLIQUES	
 LIBERTÉ • ÉGALITÉ • FRATERNITÉ RÉPUBLIQUE FRANÇAISE	
AVIS D'IMPOSITION REDEVANCE AUDIOVISUELLE votée par le Parlement et versée aux entreprises de l'audiovisuel public	
TRES. ANTIBES 2203 CHE ST CLAUDE 06606 ANTIBES CEDEX	
MONTANT DE LA REDEVANCE AUDIOVISUELLE DUE EN 2008	116
Vous occupez au 1er janvier une résidence équipée d'un poste de télévision	
DÉCOMPTE DES IMPOSITIONS Etabli le : 20-10-2008	
Date de mise en recouvrement : 31-10-2008 N° de rôle : 780	
Montant de votre taxe d'habitation votée et perçue par la commune, le département et divers organismes	191,00
Montant de votre redevance audiovisuelle votée par le Parlement et versée aux entreprises de l'audiovisuel public	116,00
TOTAL taxe d'habitation + redevance audiovisuelle	307,00

En finansiering via skattsedeln skulle innebära en starkare markering av det förhållande som redan råder; samhällsuppdraget för public service. Det skulle också göra det lättare att under avtalsperioder ge verksamheten bättre transparens gentemot

allmänheten och dess valda företrädare i riksdag och regering. Finansiering via skattsedeln används redan i Frankrike. Man fyller i en blankett om man inte har en tv-mottagare. Annars dras avgiften automatiskt av skattemyndigheten. Att inte anamma detta raka system i Sverige beror sannolikt på att man vill upprätthålla illusionen om public service som en värld för sig.

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**, Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: news@publicaccess.se 0733-249750
Om abonnemang och annat: <http://www.publicaccess.se>

radio och tv

Skärpta, men bättre villkor för public service

Regeringen har nu lämnat sin proposition till riksdagen ang. kommande tillståndsperiod för Sveriges Radio, Sveriges Television och Sveriges Utbildningsradio. Det blir i huvudsak oförändrade villkor för företagen, men regelförenkling och ökat oberoende. Regeringen menar att fria och självständiga medier är en förutsättning för den mångfald i nyhetsförmedling och opinionsbildning som är av stor betydelse i ett demokratiskt samhälle. Uppdraget handlar i vid mening om att självständigt och oberoende av utomstående ekonomiska, politiska och andra intressen erbjuda ett programutbud som är tillgängligt för alla, speglar hela landet och kännetecknas av god kvalitet, allsidighet och relevans oavsett genre. Ett mångsidigt programutbud ska erbjudas men att det är viktigt att slå vakt om programområden som är betydelsefulla för allmänintresset och som är kvalitativt eller kvantitativt underrepresenterade hos branschen i övrigt.

Sändningstillstånden för kommande tillståndsperiod ska gälla fyra år fr.o.m. 2010 med en avstämning efter två år. SR och SVT ska fortsätta att fördjupa, utveckla och vidga sitt kulturutbud inom ramen för nuvarande uppdrag på kulturområdet. Ett mål för tillståndsperioden föreslås vara att alla program på svenska i SVT:s kanaler ska textas och ambitionsnivån när det gäller programverksamhet på teckenspråk skall höjas.

Bestämmelserna för direkt sponsring skärps; maximalt 20 evenemang per år ska få sponsras. *Det är viktigt för tilltron till radio och TV i allmänhetens tjänst att verksamheten är oberoende av direkt politisk styrning. Programbolagens trovärdighet bygger också på att programmen är fria från reklam och att produktionernas oberoende inte ifrågasätts,* säger kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth. (Läs mer under avdelningen Television)

Förvaltningsstiftelsen för de tre bolagen ska utse ordförande och samtliga valda

ledamöter i respektive styrelse, vilket innebär att regeringen inte längre kommer att utse ordförande samt suppleant för dessa bolag.

I propositionen görs bedömningen att nuvarande finansieringssätt för programföretagen bör fortsätta att gälla, dvs. en direktfinansiering bör inte införas. Det föreslås att tv-avgiften i benämns *radio- och TV-avgift*. Det föreslås också att det i lagen införas en bestämmelse som anger att en enda radio- och tv-avgift ska betalas för samtliga tv-mottagare om mottagarna innehåller av ett företag, en statlig myndighet eller en avgiftsskyldig. Syftet är dels att förenkla för företagen, dels att undvika att betalningsskyldigheten ökar när datorer blir att betrakta som TV-mottagare.

Sändningstillstånden kommer alltså föreslås bli fyra år istället för de sexårsperioder som man hade innan senaste regeringsskiftet. *Man har valt att gå på radio och tv verkets remissförslag där man vill synka Public service sändningstillstånd med de kommersiella tillstånden som idag är fyra år,* säger Jan-Olov Gurinder, distributionschef på SVT till SVT Kulturnyheterna. *Det kommer helt klart att resultera i en ökad politisering av Public Service,* säger han.

Regeringen har också i lagt fram propositionen *Utveckling för oberoende och kvalitet - Radio och TV i allmänhetens tjänst 2010-2013*. SR, SVT och UR får drygt 6,7 miljarder kr direkt från rundradiokontot 2010, en uppräknings med tre procent, vilket motsvarar cirka 200 miljoner kr. Därefter är uppräknings två procent per år. Regeringen föreslår även en särskild satsning om ytterligare fem miljoner kr per år för att säkerställa kvaliteten i den SR-verksamhet som är knuten till Berwaldhallen, symfoniorkestern och Radiokören.

Idag är radio- och TV-avgiften 2076 kronor per år. Tack vare att fler betalar kan den hållas oförändrad under åren 2010 och 2011. *SR, SVT och UR är betydelsefulla nationella kulturinstitutioner. Vi gör denna satsning för att bolagen ska kunna fördjupa, utveckla och vidga kulturutbudet. Jag tycker dessutom det är bra att radio- och TV-avgiften*

inte behöver höjas i ekonomiskt kärva tider, säger kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth.

Kulturministern ville ge public service 130 miljoner extra till kultur men finansminister Anders Borg sade nej. Detta var enligt tidningen Resumé skälet till att public servicepropositionen försenades med två veckor i maj. Helt fel signaler när vi är i den värsta krisen i modern tid, löd Borgs argument.

SVT har i uppdrag att spegla hela landet i sin programverksamhet. Folkpartiet har krävt att den gamla 55-procentsregeln skulle återupplivas. Regeln om att 55 procent av programproduktionen för riks-sändningar ska ske utanför Stockholm kvarstår också i det nya avtalsförslaget.

Riksdagen ska behandla propositionerna i höst. Både sändningstillstånd och anslagsvillkor beslutas av regeringen före årsskiftet.

Finska

Konkurrensverket om Public service: finansiering via statsbudgeten

Både Mediernas centralförbund och Konkurrensverket anser att Yle borde finansieras med hjälp av statsbudgeten. De säger att en sådan finansieringsmodell bättre tryggar mediernas mångsidighet och en rättvis mediekonkurrens jämfört med tv-avgiften som hushållen betalar. Konkurrensverket kräver att man definierar Yles public service så att konkurrenssituationen mellan privata och offentliga medier är neutral. Verket anser också att lagen om Yles verksamhet ska vara preciserad och att den borde innehålla en uppskattning över hur Yles verksamhet påverkar konkurrensen. Konkurrensverket går således emot förslagen om att ersätta tv-avgiften med en medieavgift (om 175 euro/år).

Mediernas centralförbund poängterar att det ursprungliga argumentet om att budgetfinansieringen skulle skada Rundradions opartiskhet inte längre håller. *Annan offentlig service finansieras också från statsbudgeten,* säger Satu Kangas på Mediernas centralförbund.

(FNB/Vasabladet/Svenska Yle)

Tredje mediesektorn

bekräftas på Europarådskonferens

Europarådet höll sin första *Conference of Ministers responsible for Media and New Communication Services* "Toward a new notion of media", i Reykjavik 28-29 maj. Delegationer från 37 länder deltog. Här debatterades hot och möjligheter som skapas av nya medier inklusive skyddet för de mänskliga rättigheterna. Avsikten att kunna ange en riktning för Europarådets arbete med dessa frågor närmaste åren. De sluttexter man enades om finns på http://www.coe.int/t/dc/files/Ministerial_Conferences/2009_media_communication/default_en.asp

I konferensen inledningsanförande framhåll den internationellt kände medieexperter Dr. Karol Jakubowicz bl.a. att *The floodgates to universal expression are wide open. That is why some people say we should no longer speak of "mass media", but of "media of the masses". And this is where I would put community media – as media of the people, and not of the elite.* Hela anförandet kan hämtas på <http://www.cmfe.eu/article.php?id=110>

Ett ämne för konferensen var *Relations of the media with the individual and with the community.* Här var det civila samhället representerat av bl.a. ordföranden i Community Media Forum Europe (CMFE) Pieter de Wit som framhöll att den tredje mediesektorn behöver fortsatt uppmärksamhet på europolitisk nivå, särskilt i Europarådet, för att följa utvecklingen i olika länder och erfarenhetsutbyte. Community media måste ingå i mediepolitiken ifråga om mediekunskap, public serviceuppdrag, interkulturell dialog, social sammanhållning och mediebevakning. Vid konferensen framhölls bl.a. också att ifråga om utvecklingen av mediekunskap måste medborgaren ha möjlighet att bygga upp och driva egna medier. Inför konferensen bidrog CMFE och AMARC Europe med ett gemensamt dokument: <http://cmfe.eu/article.php?id=102>

de Wits slutsats är att community media nu är erkänd som den tredje mediesektorn med ett viktig public service-värde. I sin rapport om verksamheten i styrkommittén för Media and New Communication Services konstaterade dess ordförande

Matthias Traimer med referens till rådets deklARATION i februari om rollen för community media att "*Community Media are a big, big enrichment to media diversity.*"

Tredje mediesektorn tydliggörs i Österrike

Tv-licensen finansierar en stödfond

Efter två års förhandling har parlamentet nu slutligen antagit en ny lag om icke-kommersiell radio och tv (community media). Beslutet innebär att 1 miljon euro per år tillförs en fond för icke-kommersiell radio och tv som finansieras med licensmedel och skall administreras av radio- och tv-myndigheten. Dessutom definieras icke-kommersiell radio och tv som en särskild sektor efter att tidigare formellt räknats till privat radio och tv. Definitionen innebär radio och tv som är icke-vinstdrivande, sänder program utan reklam och som är öppna för allmänhetens deltagande (public access).

Målsättningen med fonden är att främja en programverksamhet som främjar österrikisk kultur, den nationella och europeiska identiteten samt information och utbildning av befolkningen. Stödmedel kan användas för produktionskostnader liksom projekt, utbildning, utveckling och forskning. I Österrike finns f.n. 13 närradiostationer och en öppen kanal.

Extra licensmedel till dansk närradio och öppna kanaler

I det nyligen träffade tilläggsavtalet för mediepolitiken i folketinget ingår finansiering av en internetportal för icke-kommersiella lokalradiostationer. För detta avsätts ett engångsbelopp på 2 milj dkr av tv-licensmedel, under förutsättning att radiostationerna, genom sina organisationer, påtar sig etablering och drift av portalen. Icke-kommersiell tv får 7,5 milj för att säkra lägre distributionskostnader i ett första kanalknippet (mux1) i marksända nätet. *(Läs mer om det mediepolitiska avtalet under avdelningen Radio)*

Fakta: Den danska community media-sektorn får i övrigt ett årligt driftsstöd om 50 miljoner dkr som finansieras av tv-licensen.

Slut i rutan med svindlande höga löner

Vid en mottagning i BBC:s tv-center blev stämningen frostig. BBC-chefen Mark Thompson använde nämligen tillfället att i ett timplågt tal berätta för bolagets mest kända presentatörer inklusive Bruce Forsyth and Terry Wogan, att eran med de höga lönerna var över. Varje radio- eller tv-stjärna som tjänar mer än £100,000 per år kommer att få en lönesänkning 25% när kontraktet omförhandlas. För de allra bäst betalda handlar det om 40%. Det finns de som tjänat £50,000 to £100,000 per program. Allmänheten har också reagerat surt på sådana avtal som Johanthan Ross tre-åriga som ger honom £5.6 miljoner (70 miljoner Skr!) i årslön. Debatten hettade till förra veckan när man i parlamentet lade fram en rapport där lönenivåerna för framträdande radiopresentatörer och discjockeys hos BBC ifrågasattes.

BBC har minskat antalet anställda med 7.200 de senaste fyra åren och ytterligare 1.200 skall få lämna. (MediaGuardian)

BBC:s internationella nyheter har en rekordpublik

Global News-verksamheten drar nu en rekordstor publik om 238 miljoner som senaste året lyssnade till främst BBC World Service och tittade på BBC World News television. Året innan var publiken 233 milj. Största publiken finns i Nigeria (26 milj), USA (24.1) and Indien (22.2).

Radiopubliken har gått ned något till 177 milj, men BBC World Service fortsätter att vara världens mest populära internationella radioverksamhet. I USA noteras en rekordökning till sex miljoner veckolyssnare. Man har också ett ökat antal lyssnare i hemlandet; 1,5 miljon.

BBC World News kan nu tas emot av 292 miljoner hushåll och har 74 miljoner tittare per vecka. BBC nya arabiska tv-kanal uppskattas ha ca åtta miljoner tittare per vecka.

Publiken på Internet för BBC:s internationella radio och tv har ökat 27% på ett år.

Fakta: BBC World News, som allmänt betraktas som världen bästa nyhetskanal, sänds på satellit-tv och kabelnät i hela världen. Dessutom förekommer kanalen i nya marksända

digital-tv-nät bl.a. i Norge. I Sverige kan man se BBC World News i Comhems kabelnät, men inte på Boxer. Radiosändningarna från BBC World Service kan hittas på så gott som alla plattformar. Den traditionella är mellanvåg och kortvåg, som nu också digitaliseras (DRM), och Internet är snabbt växande. Kanske den viktigaste kanalen är alla återutsändningar av lokala kommersiella eller icke-kommersiella FM-stationer över hela världen. BBC betalar inget för denna distribution och radiostationerna betalar inte heller något till BBC för programmen. Detta ses som en win-win situation för bägge parter.

Irländsk public service nära konkurs

Public servicebolaget RTÉ förlorar 1 miljon euro per vecka och kommer inte att kunna betala lönerna i oktober om inte kraftiga lönesänkningar och personalnedskärningar görs de närmsta veckorna. 300 jobb hotas. RTÉ riskerar att få ett budgetunderskott på upp till €100 miljoner.

Krisen kommer mitt i en växande ilska inom personal över nivån på ledningen löner och bonus de senaste

åren. 2007 tjänade företagschefen €441,000 (mer än amerikanske presidenten Barack Obama) varav bonus var €108.000. Samma år tjänade de verkställande direktörerna för RTÉ:s olika grenar mellan €150,000 och €200,000 samt bonus och andra god saker som €12.000 om året enbart för att ta sin bil till jobbet. Huvudskälet till budgetunderskottet sägs dock vara minskade reklamintäkter. RTÉ har annars mycket höga tittarsiffror.

RTÉ har börjat skära ned i höstens programutbud samtidigt som alla produktionsbudgetar skärs ned med 5-10 %. De anställda röstar just nu om lönesänkningar på mellan 2,35 och 12,5 %.(Independent.ie, Irish Times)

Fakta: Public servicebolaget RTE har ca 2.300 anställda och finansieras i första hand av kommersiella intäkter varav reklam är den stora delen samt tv-avgiften. Denna stod för 42 % av intäkterna 2007.

Utredning om upphovsrättsavgifterna i Danmark

I det nya tilläggsavtalet till den mediepolitiska uppgörelsen för 2007-2010 har bestämts att man skall följa upp den punkt i det ursprungliga medieavtalet om det upphovsrättsliga avtalet mellan KODA och Gramex (danska motsvarigheten till Stim och Ifpi) och radio- och tv-stationerna beträffande att man skall i ökad grad ta hänsyn till det faktiska lyssnandet och tittandet när avgifterna fastställs. Man kommer att titta närmare på om dessa principer i verkligheten slagit igenom – eller om det sker en dubbelbetalning för radioprogram som sänds både på FM och DAB. I september kommer de politiska partierna bakom medieavtalet att ta ställning till om det behövs politiska initiativ i frågan.

Ny chef för europeiska radio- och tv-unionen

European Broadcasting Union har utsett Ingrid Deltenre till generaldirektör 2010. *Under Ingrid Deltenre's leadership the EBU will help Members to overcome the technical, editorial and financial challenges of the digital age and the current economic climate. She will pursue the EBU internal reforms launched under Jean Réveillon's leadership* säger EBU:s ordförande Jean-Paul Philippot (RTBF/Belgien). Ingrid Deltenre är holländska och har varit chef för den tyska televisionen för Schweitzer Fernsehen sedan 2004. (EBU)

Public service-veteran ny chef för UR

Erik Fichtelius lämnar SVT och blir chef för Utbildningsradion 15 augusti då han efterträder Christina Björk, som kommer att finnas kvar i företaget till årsskiftet. Fichtelius är f.n. redaktionschef på 24 Direkt, som bl.a. sänder debatter och seminarier i oredigerat skick. Han anställdes i public service redan 1975 då han började på Riksradios Ekoredaktion. Där arbetade han 1984-1986 med Konsumentekot och fick då Stora Journalistpriset för första gången. 1987-1993 var han chef för Ekore-

daktionen. Sedan kom han till SVT och fick 2007 för andra gången Stora Journalistpriset, som "Årets Förnyare" med programserien Ordförande Persson. Fichtelius har också varit gästprofessor i journalistik vid JMK, Stockholms universitet.

I ett brev till UR:s samtliga medarbetare skriver Fichtelius att han ser det som en fantastisk chans att få vara med och

påverka strukturen i det svenska medieutbudet. UR med Kunskapskanalen kan vara det intellektuella alternativet i en tv-värld som alltmer präglas av underhållning och kommersialism. Jag vill leda ett företag som vågar gå sin egen väg och som kan stå för bildning och fördjupning. Vi ska erbjuda lite tuggmotstånd skriver Fichtelius.

Han delar fullt ut UR-styrelsens uppfattning att vilja ta huvudansvaret för Kunskapskanalen och utveckla den till en fullvärdig, egen kanal. Detta kan ske om man lägger samman dagens programutbud med det som görs av 24 Direkt idag, fortsätter de programsatsningar som gjorts särskilt för Kunskapskanalen och stärker samarbetet med universitet, högskolor och folkbildning. En framgångsrik Kunskapskanal förutsätter deltagande av SVT, och det finns goda möjligheter att utveckla samarbetet också med SR. Om det inte skulle bli möjligt *nu* måste det vara UR:s långsiktiga mål att förfoga över en egen kanal skriver Fichtelius i sitt brev.

Fichtelius vill ha *de geniala och galna idéernas sommar*. Inför sitt tillträde 15 augusti vill han ha UR-medarbetarnas *idéer* som välkomstpresents; att de släpper alla kreativa hämningar och lämnar förslag på hur UR ska kunna vara det ledande kunskapsförmedlande företaget i landet. Det kan gälla program och format, tv, radio och nät, men också organisationsfrågor, teknik, marknadsföring, kompetensutveck-

ling eller i princip vad som helst som kan vara till glädje och nytta under färden. Han vill ha förslagen anonymt för att idéerna inte ska låsas av hierarkiska fördomar eller strukturer.

television

Nej till politisk tv-reklam i Norge Partiernas når ändå ut via tv

Stortinget har med stor majoritet beslutat att vidmakthålla förbudet mot politisk tv-reklam. Samtidigt har public service i avtalet med staten getts ett ökat uppdrag att bättre bevaka de mindre partierna och dessutom garanterats små partier utrymme i den icke-kommersiella Frikanalen.

Turerna har varit många sedan europeiska människorättsdomstolen förra året konstaterade att alla politiska partier, särskilt mindre sådana, inte hade möjlighet att nå ut via tv-mediet. Upprinnelsen till det långa ärendet var när lokalstationen TV Vest inför valet 2003 sände reklam för Pensionärspartiet i Rogaland. Det var således inte förbudet mot tv-reklam i sig som fälldes. Detta gjorde det möjligt för kulturminister Trond Giske att hitta andra lösningar istället för att upphäva förbudet mot politisk tv-reklam. Regeringens förslag blev att NRK skulle få i uppdrag att förstärka sin bevakning av de mindre partierna inför val och att den rikstäckande öppna kanalen Frikanalen genom avtal med staten ger utrymme för de politiska partierna (Arrangemanget beskrivs närmare i nyhetsnotisen nedan).

I Stortinget röstade 61 mot 34 att avvisa oppositionsförslaget att avskaffa förbudet mot politisk reklam. Kristelig Folkeparti röstade med majoriteten. 65 mot 34 röstade för att ge NRK det ökade uppdraget. Vi förstärker NRK-avtalet och därmed också NRK:s ansvar för att täcka in små partier inför valen. Samtidigt säkrar vi små partiernas tillgång till Frikanalen. Därigenom stärker vi yttrandefriheten för små partier i Norge säger Giske. *Det er jeg glad for. Politisk TV-reklame ville gitt en kraftig kostnads-spiral i politikken, gjort partiene avhengige av*

pengeinteresser og gitt dem med størst kapital i ryggen mye større makt på bekostning av de med små ressurser, säger han.

I ett inlägg i Kampanje skriver kulturministern bl.a. staten gör mycket för yttrandefriheten. Vi har grunnlovsfestet ytringsfriheten, lovfestet redaktørfriheten, gir store beløp i pressestøtte til avisene og sørger for et NRK gir bred plass til debatt. Men staten trenger også mediernes hjelp. Pressen bør gjennom sin redaksjonelle dekning bidra til at småpartiene får den ytringsfriheten de har krav på. Løsningen er ikke betalt reklameplass. Det vil være en ytringsfrihet for de pengesterke på bekostning av dem som ikke har kapital i ryggen.

Regjeringen følger opp dommen fra EMD gjennom å bedre små partiers muligheter til å slippe til på tv. NRK får større ansvar for å dekke småpartiene i en valgkamp. Samtidig styrkes Frikanalens mulighet til å formidle småpartier. Alle som bruker Frikanalen må følge norsk lov, det er derfor ikke fritt fram for rasistisk propaganda, som noen har skrevet. Våre tiltak sikrer regjeringen småpartienes ytringsfrihet samtidig som vi slipper politisk tv-reklame. Det tror jeg det norske folk setter pris på.

Hela utskottsbetänkandet:
<http://stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2008-2009/inns-200809-237/>

Frikanalen blir öppen kanal även för småpartierna

Till beslutet i Stortinget om att förbudet mot tv-reklam skall behållas var också kopplat regeringens avtal med Frikanalen, som sänder i det digitala marknätet i Norge. Avtalet innebär i korthet att Frikanalen skall vara en verklig yttrandefrihetskanal för samtliga politiska partier och listor, som också skall ges prioritet i tablån under tre veckor inför ett val. Utgångs-

punkten för uppdraget är Föreningen Frikanalens stadgade uppgift att "styrke ytringsfriheten og det deltakende demokratiet gjennom å gi flere mulighet til å ytre seg gjennom TV-mediet." Det skall också ges utrymme för regionala sändningar för lokala partier.

Frikanalen får 3,5 miljoner Nkr i driftsstöd 2009 och samma belopp är utsatt för nästa år. 2011 får kanalen ett drifts- och investeringsstöd om 2 milj och därefter ett årligt driftsstöd om 1 miljon. Frikanalen når f.n. 40 % av befolkningen via digitala marknätet, men arbete pågår för att redan i år bli must-carry i kabelnäten och därmed nå ca 80% av hushållen. Även om Frikanalen är den första öppna kanalen i ett digitalt marknät så har paradoxalt nog Frikanalen ännu inte kostnadsfri distribution i kabelnäten, som i andra länder med öppna kanaler.

Se ett kortreportage som Öppna Kanalen Göteborg gjorde vid ett studiebesök på Frikanalen i Oslo på Webb-tv
<http://83.248.209.25/index.html>

SVT fortsätter med Kunskapskanalen, men UR närmare framtida övertagande
Cecilia Wikström (fp) har tidigare krävt att UR ska ta över Kunskapskanalen från SVT, vilket gjort SVT:s vd Eva Hamilton rasande enligt tidningen Resumé. I den nyligen presenterade public service-propositionen föreslås dock ingen förändring. I denna skriver man att UR såväl i sitt remissvar som i sitt budgetunderlag för 2010 har framhållit att Kunskapskanalen för UR är en central framtidsfråga och förordar en ökad satsning där UR tar över huvudansvaret för Kunskapskanalen. I den nuvarande konstruktionen tilldelas SVT sändningsutrymme och är skyldig att ge utrymme för sändningar av UR:s program. Regeringen bedömer att samarbetet mellan SVT och UR om Kunskapskanalen är värdefullt och anser att det är viktigt att detta samarbete sker på ett konstruktivt och jämbördigt sätt. Regeringen bedömer att Kunskapskanalen är en viktig kanal för tillgängliggörande av utbildnings- och folkbildningsprogram och att denna kanal bör värnas särskilt.

Dock skriver regeringen att man nog avser följa utvecklingen av Kunskapskanalen under den kommande tillståndspanoden för att överväga eventuella förändringar inför nästföljande tillståndspanod.

"SVT förstör marknaden" - Hård kritik mot SVT:s sponsringsförsäljning

När Sveriges Television vill få annonsörerna att öppna plånboken jämför sig public service-företaget med lågprisbolaget Ryanair skriver chefredaktören för Dagens Media Fredrik Svedjetun i en ledare. Några andra argument som SVT och dess säljbolag More Space använder:

- "Kvalité och trovärdighet i en brusfri miljö".
- "Erfarna medarbetare och välkända expertkommentatorer".
- "Reklamfria kanaler bidrar till att budskapen når fram".
- "Kostnadseffektiv reklamlösning".
- "Ridsport i SVT - Ta chansen och exponera varumärket för en väl definierad kvinnlig och köpstark målgrupp".

I en situation där många icke licensfinansierade medieföretag kämpar för sin överlevnad känns SVT:s ogenerade reklam- och sponsringsförsäljning minst sagt osmaklig skriver Svedjetun. Det är inte rätt att SVT ska konkurrera om annonsörernas pengar i en tid då reklammarknaden störttycker med konkurser och massuppsägningar till följd hos de medieföretag som tävlar på helt andra villkor är den "fria televisionen". Vi skriver om sporträttigheterna i tv som skenar i pris. SVT bör ge upp jakten på dessa rättigheter och de 30-50 miljoner per år som SVT drar in på sponsring ska tillfalla de företag vars verksamheter vilar på reklamintäkter, menar Svedjetun.

Begränsningen av SVT:s sponsring är inte tillräcklig. Det säger TV4-Gruppens vd Jan Scherman, som häpnar över SVT:s aggressiva säljmetoder. *Jag blir, med förlov sagt, förvånad när jag läser hur deras säljmaterial ser ut, säger Jan Scherman. Det är svårt att kombinera detta med SVT:s andra uttalanden om fri television, integritet och oberoende från alla former av ekonomiska beroenden samt att de är de enda som kan uppvisa den typen av trovärdighet. Man kan inte ens säga att detta krackelerar, det rämman faktiskt. Förutom att Jan Scherman tycker att SVT uppvisar en*

kraftig dubbelmoral. När det finns ett företag på marknaden som kan sätta priser helt oberoende av konjunktur och marknadens villkor så inte bara stör utan förstör det marknaden.

Enligt public servicepropositionen skall nu SVT:s möjligheter till sponsring begränsas till 20 evenemang per år. Men det är inte tillräckligt, tycker Jan Scherman. *Ett viktigt kriterium som utgör själva grunden för Public Service är att finansieringen inte är kommersiell i någon utsträckning. Om Public Service, som det är nu, gör sig beroende av kommersiella intäkter så försvinner ett särdrag. Grunden för mångfald i etern är att det finns olika ägare, olika finansieringsformer och olika uppdrag. Scherman vill att alla kommersiella finansieringsmöjligheter för SVT stoppas.*

SVT:s sponsringschef Rolf Porsborn avvisar kritiken. *Vårt säljbolag använder sig av samma metoder som alla andra. Vi använder sponsring för att kunna finansiera de allra dyraste rättigheterna. Det här ger oss möjligheten att kunna välja de 20 mest attraktiva evenemangen och det är väl bra, säger Porsborn. Visst är vi mindre konjunkturkänsliga men det ligger i sakens natur. (Dagens Media)*

SVT: mer underhållning och sport mindre nyheter och fakta

Den nya strategi som SVT lanserade förra året har lett till ett mer underhållningsinriktat programutbud. Samtidigt ökar titandets på SVT:s kanaler för första gången på 15 år. Även om ökningen är måttlig står förändringen i stark kontrast till den ständiga dödförklaringen av televisionen Den nya utbudsstrategin har inneburit att mångfalden i SVT:s programutbud har minskat.. Det skriver professorn i journalistik vid Göteborgs Universitet Kent Asp i rapporten "Svenskt TV-utbud 2008" som också presenterades på DN Debatt 7 juni.

Bredden har minskat i SVT-familjens samtliga kanaler, och i första hand i det informationsinriktade utbudet. Däremot har bredden i underhållningsutbudet ökat både i SVT1 och SVT24. SVT1 har blivit "den breda kanalen" och SVT2 "den fakta-inriktade kanalen". Faktaprogram om exempelvis konst, teater, vetenskap och mil-

jö förekom under 2007 både i SVT1 och SVT2, men under 2008 enbart i SVT2. SVT-kanalerna har därigenom fått en tydligare programprofil. Men det har också inneburit att bredden i programutbudet har minskat. Den nya strategin har också inneburit att SVT:s samlade utbud blivit mindre informationsinriktat och mer underhållningsinriktat.

Den nya utbudsstrategin verkar ha hejdat och kanske till och med vänt den långa nedåtgående trenden för SVT. Totalt sett är tittandet på SVT-kanalerna något större efter omläggningen än före. Den i och för sig måttliga ökningen måste ses mot bakgrund av att SVT de senaste 15 åren varje år tappat i tittartidsandelar. Att inte fortsätta tappa tittare måste därför betraktas som ett viktigt trendbrott för SVT. En ökning med cirka 4 procent kanske inte verkar så mycket. Men det står i stark kontrast till den ständiga dödförklaringen av televisionen. En enkel bearbetning av statistiken visar dock att svenska folket trots internet och sociala medier aldrig någonsin har ägnat så mycket tid åt "gammeltv" som under 2008! För tio år sedan tittade vi enligt MMS på tv i genomsnitt 143 min per dag. För 2008 är siffran 160 min.

Har public serviceuppdraget offrats för tittarsiffror, frågar sig Asp. Public serviceföretag befinner sig i skärningspunkten mellan ett samhällsintresse och ett publikintresse. Frågan är om SVT gör en rimlig avvägning mellan samhällsintresset och publikintresset.

SVT-familjen fortfarande den överlägset största programångfalden och ett utbud som över huvud taget inte finns i några andra svenska tv-kanaler. En stark ställning för det informationsinriktade utbudet är också ett grundläggande public servicekrav. Även om detta utbud minskat genom kanalprofileringen är fortfarande övervikten stor för det informationsinriktade utbudet (nästan 60 procent).

Det är möjligt att SVT i det nu fullt utbyggda digitala tv-landskapet funnit den balanspunkt mellan samhällsintresset och publikintresset som gör att man fortsatt kan ha en stark förankring både hos sin

publik och hos sina uppdragsgivare, menar Asp. Han ser också SVT Play som en kommande viktig faktor att räkna med. Läs hela artikeln på

<http://www.dn.se/opinion/debatt/mer-underhallning-i-svt-okade-tittandet-1.886049>

Hela Mellersta Östern sände Obamatal

President Barack Obamas tal i Kairo nyligen direktsändes eller bevakades av de flesta tv-kanalerna i Mellersta Östern. Minst 34 arabisktalande kanaler sände det timmeslånga talet som riktade sig till världens 1,5 miljarder muslimer. Detta inkluderar tv-kanaler som betraktas som USA:s ärkefiender. Al-Manar, en satellit-tv-kanal som drivs av Hezbollah i Libanon, och Irans Al-Alam liksom statskontrollerade kanaler sände alla talet. (AFP)

Tredje öppna kanalen startar på Irland

Mediemyndigheten BCI har gett Cork Community Television Ltd (CCTv) ett tioårigt tillstånd för att sända en öppen kanal i Cork och dess omgivning. CCTv, som är den tredje öppna kanalen på Irland, kommer till att börja med att sända i UPC:s digitala kabelnät 1-2 timmar per dygn. På sikt planerar man sända även i det digitala marknätet. BCI:s ordförande Conor J. Maguire säger: *Community television is an important part of the broadcasting landscape in enabling a participative, approach to broadcasting, while at the same time promoting principles of community development. I wish all involved with the station every success in the coming years.*

Cork Community

Television: <http://www.corkcommunitytv.ie/>

Regionalt nyhetssamarbete

BBC - ITV i återvändsgränd

I våras meddelades planer på att BBC skulle samarbeta med den största kommersiella tv-bolaget ITV ifråga om regionala nyhetssändningar. På detta sätt skulle man kunna spara mycket pengar. Det har dock visat vara en svår nöt att knäcka. De bägge bolagen kan inte komma överens om var man skall börja med en pilotverksamhet. Närmaste kandidater är Manchester och Birmingham. ITV har också kom-

mit fram till att de eventuella besparingarna £7-8 miljoner per år uppnås först 2016 och är modesta. Chefen för ITV News David Mannion säger också att BBC "operates in a pretty old-fashioned way." Det har också visat sig att det finns ett oväntat problem; regionala och nationella nyheter är svårt att dra gränsen mellan. *It is a false frontier*, säger en luttrad direktör på BBC, som inte vill att BBC:s bildinsamling runt om i landet skall kunna användas för att stödja ITV:s nationella nyhetsservice (ITN). (MediaGuardian)

Hästkur i fransk tv

Krisdrabbade public servicebolaget France Télévisions måste göra sig av med 900 anställda fram till 2012. Bolaget har fått det tuffare med ekonomin sedan regeringen tog beslut om att avveckla reklamen i France 2 och France 3.

Dom kan vara slutet för reality-tv

En domstol i Paris har fastslagit att de som uppträder i reality-tv utför ett arbete och deltagarna därför måste ges anställningskontrakt av tv-bolagen. Produktionsbolag kan inte längre använda individer som de har gjort i flera år och låta dem göra vad de vill under 24 timmar säger advokaten Jeremie Assous som företrädde tre personer som deltagit i *Ile de Tentation (Temptation Island)* fallet togs upp redan upp 2005, men har gått igenom flera överklaganden fram till det slutliga domstolsbeslutet. TF1 Productions ordförande Edouard Boccon-Gibod varnar för att domen kommer att beröra många olika tv-program som byggs på vanlig folks medverkan. (AFP)

Mogulerna i ordkrig

Ett ordkrig med sylvassa anklagelser har brutit ut mellan mediebaronerna Silvio Berlusconi och Rupert Murdoch. Berlusconi använder sina egna tv-kanaler där han hävdar att Murdoch använder sina tidningar för att smutskasta honom. Det började med att Murdoch för några år sedan etablerade sitt satellit-tv-bolag Sky i Italien. Innan hade Berlusconi via sitt Fininvest dominerat italienska tv-marknaden. Speciellt när han satt i regeringsställning och hade inflytande över statliga tv-bolaget RAI hade Berlusconi monopol på

italiensk tv. Monopolet bröt Murdoch med Sky Italia. Men Berlusconi ansåg att det gick för bra för konkurrenten och drev igenom kraftiga skatthöjningar på avgifterna för betal-tv.

Däremot har Murdoch fått in hårda smällar på Berlusconi den sista veckan. Brittiska dagstidningen The Times som haft flera artiklar om Berlusconis utsvävande liv med lättklädda fotomodeller och tonårsflickor. I en intervju i tv-kanalen Canale 5, som Berlusconi äger, hävdar Berlusconi att artiklarna är en hämnd för vårens skatthöjning på betal-tv. *Jag vill inte vara elak men olyckligtvis innebar skatthöjningen för Sky att det blev en brytning i relationerna med Murdoch som nu har publicerat en serie med artiklar som attackerar mig*, säger Berlusconi enligt Guardian. Han förklarar däremot inte en rad andra tidningars bevakning av honom. The Economist har till exempel idiotförlarat den italienske premiärministern under flera år. (Resumé)

YouTube i tv-rutan

Google har presenterat en ny videotjänst; läsaren YouTube XL, som gör det möjligt att se videofilmer på YouTube på stora skärmar. Genom denna kan man ansluta sin vanliga tv hemma till en laptop eller spelkonsol (som Xbox 360). Det är en mycket avskalad läsare som inte ger möjlighet att scrolla eller att komma åt kommentarutrymmet. Man har dock sökfält och tumnagelbilder för att hitta fram. (CNET News)

Webb-tv

- Brittiskt tv-bolag

lägger ut alla sina program gratis

Channel 4 blir det första brittiska tv-bolag som lägger ut hela sitt programbibliotek på nätet helt fritt. I juli blir mer än 4.000 timmar eller 10.000 programtitlar ur arkivet på den s.k.

4oD catchup service. Hittills har denna tjänst gett tittarna möjlighet att på nätet se program under 30 dagar efter sändning i Channel 4. En del inköpta program som amerikanska serier som Vänner kommer inte att kunna ses på nätet p.g.a. upphovsrättsliga skäl. Initiativet kommer att sätta tryck på BBC som idag erbjuder sina pro-

gram via sin iPlayer enbart under en vecka efter sändningen. BBC anser dock att C4:s initiativ är "great news for viewer choice". (MediaGuardian)

- Drastisk nedtrappning för tysk public service

De tyska public servicebolagen ARD och ZDF kommer att drastiskt minska på det programutbud man erbjuder via Internet. Detta kommer som ett svar på attackerna från de kommersiella kanalerna och dagstidningarna som anser utbudet är orättvis konkurrens. ZDF kommer att reducera programutbudet med 70 % och begränsa tiden som program ligger på nätet efter ursprunglig sändning. ARD och ZDF:s rapportering på nätet kommer att tas bort efter en vecka. Ifråga om stor sport som Bundesliga kommer rapporteringen bara ligga ute ett dygn. (Reuters)

Fakta: ARD och ZDF finansieras både licens- och reklamfinansierade vilket innebär att bolagen konkurrerar på samma marknad som kommersiella medier. Channel 4 är reklamfinansierad, men offentligägda.

Fox News anklagas för hets till mord

Abortläkaren George Tiller blev skjuten under söndagen när han besökte sin kyrka i Wichita. En misstänkt gärningsman, med koppling till antiabortgrupper, är gripen. Tiller har under flera år varit hatobjekt för den kristna högern och konservativa mediekommentatorer.

En av de häftigaste kritikerna har varit Fox News arrogante Bill O'Reilly. Sedan 2005 har O'Reilly kallat Tiller, bland annat, för nazist och barnamördare. Enligt nättidningen Salon har Fox högerstjärna attackerat Tiller 28 gånger. Det finns ingen annan person som bär så mycket ansvar för att ha skapat bilden av en lös vilde som kan döda barn på grund av stöd från en koalition av kulturelit, politiker och sekulära journalister, skriver Salon. Flera tidningar och sajter, som Daily Kos och Huffington Post har framfört liknande anklagelser. (Resumé)

Svenska Boxer köper upp finska PlusTV

Boxer, en del av Teracomkoncernen, köper majoriteten av aktierna i den finländska betal-TV-operatören PlusTV. Baker Capi-

tal och IT Provider Funds kvarstår som minoritetsägare. Målet är att fortsätta att utveckla PlusTV till nytta för både konsumenter och programbolag. *Plus TV har etablerat sig som en ledande betal-TV-operatör på den finländska marknaden och har stor potential. Vi räknar med att utveckla synergier mellan våra verksamheter i Sverige, Danmark och Finland och att lära oss av varandra. Med vår samlade förmåga kommer alla företagen att bli starkare på alltmer konkurrensutsatta marknader,* säger Per Norman, vd Boxer.

PlusTV startade 2006 och erbjuder attraktiva programpaket till hushåll via det finländska digitala marknätet. PlusTV har 280.000 kunder, omsätter drygt € 50 miljoner, har 35 anställda.

radio

Politiskt avtal om dansk radio: Kommersiell radio skall räddas

Kulturminister Carina Christensens räddningsplanka för den nödlidande kommersiella radiomarknaden blir att den fjärde landstäckande FM-kanalen. Denna kanal, som sänder P2, kan Danmarks Radio komma att förlora 2011 till förmån för en kommersiell kanal med klara public serviceförpliktelser "af høj kvalitet." Framtiden för denna radiokanal har dock inte fastställts i det tilläggsavtal som nu flertalet partier i folketinget kommit överens om bl.a. att ändra villkoren för de nuvarande nästan rikstäckande kommersiella näten FM5 och FM6 när nuvarande tillståndspe-riod går ut 31 dec 2010. De två kanalerna skall fördelas genom skönhetstävlan. Det blir fortsatt en avgift till staten, men denna skall anpassas till intäkterna. De kommersiella stationerna får dessutom förbättrade villkor för att göra sig gällande på DAB.

Regeringspartierna Venstre och Konservative har i åtta år upprepade gånger utlovat en omplanering av FM-bandet för att ge plats för ytterligare kanaler. Men nu avlyses dessa planer och

ses dessa planer och istället satsar man helt på en utbyggnad av DAB och webb-radio istället. I medieuppgörelsen har man dock inte köpt socialdemokraternas förslag om att stänga FM-bandet 2017. Även om kulturministern själv tror på digital radio, ser hon inte just nu något skäl till att stänga FM-bandet. Hon menar att det inte är nödvändigt att ta frekvenserna på FM-bandet för att införa digital radio. Det skall

fortsättningsvis satsas på FM, inte minst den fjärde landsäckande kanalen.

Politikerna vill att DAB-mux 3 skall börja byggas ut snarast möjligt för användning av DR:s regionalradio och för kommersiella lokala och regionala radiostationer. L-bandet kommer inte att användas för digital lokalradio utan istället skall det nyttjas för mobil-tv och liknande. Det skall också utarbetas en långtidsplan för digitaliseringen av radio som innefattar en övergång till den modernare standarden DAB+.

FM5 och FM6-näten kommer således att nästa gång fördelas genom s.k. skönhets-tävlan. Det var ett av de största politiska misstagen att sälja ut kanalerna till höst-bjudande, säger lektor Per Jauert på Institut ved Informations- og Medievidenskab Århus Universitet. *Ansvaret er den tidligere kulturministers, men også branchen har sin del.* Det nya tilläggsavtalet löser inget just nu, menar han. *Satset på DAB og skønhedskonkurrence hjælper ikke her og nu.* Eric Hansen, adm. direktör för SBS Radio, håller med: *Det er ingen hemmelighed, at dette år har været et forfærdeligt år for kommerciel radio i Danmark. Satset på DAB og skønhedskonkurrence hjælper dog ikke her og nu. Men det giver arbejdsro.* Uppgiften att definiera vad de kommande kommersiella kanalerna skall innehålla ligger hos Radio- och tv-nämnden och folketingets medieordförande för de olika partierna.

I avtalet har man också markerat att för att främja utvecklingen av DAB och säkra de kommersiella radiokanalerna en bättre konkurrenssituation så skall public servi-

ceavtalet preciseras ifråga om DR:s programverksamhet på DAB. DR sänder f.n. en rad hitmusikkanaler på DAB, som till förväxling liknar de kommersiella stationerna – utan reklam. Det blir kanske dessa kanaler man nu sätter stopp för.

DR Medieforskning har sedan november 2008 undersökt hur danskarna lyssnar på DR:s radioutbud; fyra radiokanaler på FM, 15 på DAB och alla dessa plus några till på nätet. DAB-lyssnandet var i november 7 % och har till i maj i år ökat till 8,5 %. På internet är lyssnandet endast 2,1 % medan de flesta fortfarande lyssnar på FM. I maj var lyssnandet på FM 89,4 %. (Radionyt DK)

Digitalradion marknadens ansvar Svenska FM-nätet kvar minst tio till

I public servicepropositionen bedömer regeringen liksom flertalet av de remissinstanser som yttrat sig att FM-nätet kommer att vara i drift under lång tid, men dess begränsade utvecklingsmöjligheter innebär att det är nödvändigt för radiobranschen att dra nytta av teknikutvecklingen och att använda nya distributionsformer. En utveckling av marksänd digital radio bör vara marknadsdriven och förutsätter en samverkan mellan SR och den kommersiella radion.

Regeringen anser att FM-nätet är ett väl utnyttjat och tillförlitligt distributionsnät som bör finnas kvar under lång tid framöver. Samtidigt är utrymmet i det analoga FM-nätet begränsat. En digitalisering skulle troligen innebära möjligheter till en omfattande ökning av radioutbudet i hela landet. Det skulle i sin tur innebära en möjlighet för hela radiobranschen att utvecklas och stimulera arbetsmarknaden för externa producenter på radioområdet.

Regeringen bedömer att en utveckling av digital radio bör vara marknadsdriven. Detta innebär att de kommersiella aktörerna på radiomarknaden deltar och att parterna samverkar, dels beträffande val av teknisk standard och dels när det gäller att bära kostnaderna för utveckling och utbyggnad. SR bör inte ensamt driva utveckling av digitala sändningar. En av förutsättningarna för en framgångsrik

utveckling av digitala sändningar är ett lättillgängligt och varierat utbud från både SR och de kommersiella kanalerna. Mervärdet av digital marksänd radio måste klart framgå för konsumenten.

Ett teknikskifte på radioområdet torde komma att ta betydligt längre tid än övergången från analog till digital marksänd TV. AM-sändningarna, som nådde hela befolkningen, fortsatte 20 år efter det att FM-nätet täckte hela landet. En övergång till digital radio bör vara en process som drivs av radioföretagen och där konsumenternas intressen är vägledande. Regeringen anser att det inte kommer att bli aktuellt att sätta ett slutdatum för FM-sändningarna under det närmaste decenniet.

SR:s tillstånd att sända digitalt, som löper ut 2009, bör förlängas och vidgas. Dock tillförs inte i propositionen SR extra medel för att utveckla och driva digitalradio.

Kommersiell närradio går över gränsen

Företaget Mastertimes AB, som driver Radio Prime har köpt upp Radio Sarpsborg i Norge, och konceptet Radio Prime utökas nu i Östfold. Mastertimes AB har sin bas i Strömstad, där också verksamheten en gång startade. Radio Prime-koncernen räknar nu in tre radiostationer, Radio Prime Sverige (Strömstad, Tanum, Svinesund), Radio Prime Halden och nu också Radio Prime Sarpsborg (OnAir.nu)

Fakta: Närradiotillståndet för Radio Prime innehas av "Radio Latitude Strömstad Tanum Ideella Förening" och gäller tre frekvenser i kommunen. Enligt radiostationens webbsida är man "en framgångsrik kommersiell radio-kanal med brett innehåll" och någon ideell föreningsverksamhet redovisas inte här.

SR gör framtidsutredning

Sveriges Radio startar nu en långtidsutredning som ska ta fram ett antal utvecklingsalternativ för public serviceradion. Arbetet kommer att ledas av Hanna Stjärne, fd programdirektör på SR. Framtidsutredningen omfattar hela radions verksamhet och ska analysera samhällsutvecklingen i stort. Utredningen ska sedan ligga till grund för en rad strategiska beslut inom SR de kommande tio åren.(TT Spektra)

Première étape pour la radio numérique

Massvis med digitalradio i Frankrike Kan bli aktuellt med två system

I december blir Paris, Nice och Marseille de första tre områdena av 19 i Frankrike, som får digital radio. I huvudstaden kommer lyssnarna att kunna välja mellan 8 public servicekanaler och 55 privatägda kanaler. Sju av dessa 55, som har just fått sina sändningstillstånd av mediemyndigheten CSA, är helt nya radiostationer; Radio Mandarin d'Europe (på kinesiska), R20 (för barn 6-13 år), Crooner Fréquence Numerique, Jazz Radio, Antinea Radio (for berber), LCI Radio (nyheter) og RTL L'Équipe (sport). I Nice får 40 tillstånd varav flera är helt nya bl.a. två sportkanaler, R2O, Latina FM, Alta Frequenza (korsikansk) och Radio Campus Cote d'Azur (Universitetet Nice-Sopia Antipolis). Här kommer också utlandsservicen RFI (Radio France International) sända nyheter dygnet runt. I Marseille har 41 privata stationer fått tillstånd. I Frankrike har man, liksom Sydkorea, valt digitalradiostandarden DMB.

Det finns dock 600 radio associatives (närradiostationer) i Frankrike och många är inte så glada över digitaliseringen. Gilbert Andrucciotti är chef för närradiostationen (radio associative) Agora FM i Grasse på Rivieran och företräder också riksorganisationen Syndicat National des Radios Libres (SNRL) som organiserar 300 närradiostationer. Han säger i en intervju i Nice-Matin att det kommer att behövas ett statligt stöd från CSA för en övergång till digitala sändningar (DMB). Han uppskattar kostnaden till 25.000 euro för en radiostation. Sedan blir det ju också kostnader för lyssnarna.

DRM+ testsändes torsdagen från Tour Pleyel i norra Paris på 64.5 MHz. Prov har gjorts tidigare i Kaiserslautern i Tyskland, men detta var första gången på Band 1. David Blanc i SNRL säger att man försöker hitta en lösning för alla radio associative och andra lokala radiostationer som inte har möjlighet att gå med i multiplexer (kanalknippen i DAB+) och som vill behålla kontroll över sina egna sändarsystem. Han vill att DRM+ för mottagning på

bandet 60-108 MHz integreras i alla digitala mottagare.

Digital radio för alla europeiska bilister

Den europeiska digitalradioindustrin har haft ett av WorldDMB organiserat internationellt workshop tillsammans med företrädare för bilindustrin. Man har här kommit ett steg närmare ett samarbete mellan de två sektorerna för att utveckla digital radio i bilar och det handlar närmast då om Eureka 147-standarden (DAB, DAB+ och DMB). Mr Quentin Howard, ordförande för WorldDMB säger att *The digital radio industry sees the car sector as key to the successful uptake of digital radio in Europe and worldwide. By working together we can ensure the effective migration from analogue to digital across Europe.* DAB-radio är idag ett möjligt tillval i 50 olika tysktillverkade modeller och i 90 modeller från andra länder som Ford, Seat, Toyota och Volvo.

Digitalt FM prövas i Brasilien och Indien

DRM-konsortiet har på India Radio Forum visat upp DRM+ för de indiska radioföretagen, som är särskilt intresserade av möjligheterna att på FM kunna sända fyra olika tjänster på samma frekvens liksom multimediatjänster som EPG. Dessutom har 5.1 digital surround ljud demonstrerats. Statliga All India Radio, som i januari började sända DRM på kortvåg från Delhi, har nyligen meddelat att man kommer att använda DRM även för sin övergång från analog till digital radio, som skall vara genomförd 2015.

En liknande demonstration har skett vid en ABERT Broadcasting Congress i Brasilien. Brasiliansk telekom säger nu att man kommer att inkludera DRM under ett halvårs utrednings- och remisstid om valet av en digital standard för digitalradiostruktur i Brasilien. De två andra kandidaterna är Ibiqutys HD Radio och Eureka 147 DAB/DAB+

Panama väljer HD Radio

Efter att ha övervägt olika digitalradio tekniker har Panama valt som republikens standard HD Radio in-band, on-channel (IBOC). De europeiska systemen Eureka

147 och DRM blev här förlorarna. (Radio Magazine)

DAB+ prövas i Polen

Den lokala public servicestationen Radio Wroclaw testar nu under ett halvår DAB+ i landets fjärde största stad (640.000 inv). Förutom fyra radiokanaler kommer man även att pröva mobil-tv med den närliggande tekniken DMB.

Meningslöst med datum för nedsläckning av analog radio

Chefen för mediemyndigheten Ofcom Ed Richards, varnar för att låta utropa en "meningslös" tidpunkt för nedsläckning av analog radio innan industrin var redo för detta. Alla förändringar måste göras för publikens bästa. *You need to address the underlying economics first. I could give you a date now but it is meaningless without a credible plan to get there,* sade han vid konferensen Radio 3.0 i London. *There is no point in doing something that the audience would regard as a disaster.* Richard menar att den kommersiella sektorn måste få DAB att betala sig innan det kan bli tal om en analog nedsläckning.

Richards sade också att tiden är inne för att montera ned det nuvarande regelsystemet för lokal kommersiell radio. Radio är ännu det mest reglerade av alla medier och ändå det minsta ifråga om omsättning. *We are acutely aware of the importance of keeping local radio commercially viable, but at the same time we want to ensure it remains appropriately local.*

Richard sade slutligen att den nya sortens småskalig community radio har visat sig enormt populär och att efterfrågan på licenser var "omättbar" och gjorde slut på tillgängligt analogt frekvensutrymme. (MediaGuardian)

200 sändningstillstånd för brittisk community radio

Ofcom har nu gett tre nya femåriga sändningstillstånd för community radio (när-radio). Därmed har det totala antalet utdelade licenser passerat 200. Sedan community radio introducerades 2004 har Ofcom fått 360 ansökningar. 201 grupper har fått licens och 135 har redan börjat sända. De

tre nya FM-stationerna är HCR FM i Huntingdon, Intobeats i Bedford och AHBS Community Radio i Ashford, Kent.

Läs mer på

http://www.ofcom.org.uk/media/news/2009/05/nr_20090520

Talksport årets brittiska reklamradio

Sport- och talstationen Talksport utsågs till bästa brittiska radiostation på Arqiva Commercial Radio Awards, som delades ut under fredagen. Talksport vann i kategorin för stationer som kan nå mer än en miljon lyssnare. Till bästa digitala station utsågs Planet Rock. (Radionytt)

Radioreklam i påveradion

Vatikanradion kommer nu att sända radioreklam för första

gången sedan man startade för 80 år sedan. Man sänder i juli en serie spottar för den statskontrollerade italienska energijätten Enel. Vatikanradion sänder över hela världen på 47 olika språk och finns på den flesta plattformar från kortvåg till Internet. Enel har sitt affärsområde i Europa, Nordamerika och Latinamerika. (Earth Times)

annat

Guardian vill ta betalt för webben

Allt fler medier vill ta betalt för webben. På en dagstidningskonferens uttryckte Guardian Media Groups vd Carolyn McCall en vilja att ta betalt på nätet, skriver Medievärlden. Men så länge BBC erbjuder sitt webbmaterial gratis är det svårt för The Guardian att kunna ta betalt. The Guardian tänker dock börja ta betalt för specialsajter, som MediaGuardian. I förra veckan sa Rupert Murdoch att News Corp ska börja ta betalt för sitt webbmaterial inom ett år. (Journalisten)

Spanskt nätverk för community media

24 maj bildades efter fyra års förberedelser den nya riksorganisationen för icke-kommersiell radio och tv (community media) Red de Medios Comunitarios (ReMC). Dess syfte är att försvara rätten till community media, kräva offentligt utrymme och utvecklingsmöjligheter för community media i Spanien. ReMC skall också främja yttrandefrihet och det fria flödet

av idéer, åsikter och information genom alla slags kommunikationsformer.

De 18 medlemmar grundat nätverket är Cuac FM (La Coruña), Jaleo Radioacción (Córdoba), Komunikatuz (Bilbao), Ecoleganés (Madrid), Radio Enlace (Madrid), Artegalia (Alicante), Radio Popular Canaria (Kanarieöarna), Radio Oasis (Salamanca), Tas Tas Irratia (Bilbao), Radio Ritmo (Madrid), Onda Merlín (Madrid), Radio Vallekas (Madrid), Onda Polígono (Toledo), Radio Kras (Asturias), Unión de Radios Libres y Comunitarias de Madrid, Onda Toledo, Radio Cortijo (Almería) and Asamblea per la Comunicació Social (Barcelona). Många fler radio- och tv-stationer samt andra organisationer väntas ansluta sig de närmsta månaderna. <http://www.medioscomunitarios.net/>

Gratislicenser för icke-kommersiell verksamhet

Musikskaparnas organisation Stim inför under en tvåårig försöksperiod så kallade Creative Commons-licenser (CC). Licenserna gör det möjligt för artister att välja ut låtar som får användas gratis i icke-kommersiella sammanhang. *Vi har förstått att behovet av en CC-licens finns hos en del upphovsmän. Vi gör det som våra medlemmar vill att vi ska göra, därför har vi sett över våra avtal och kommit fram till att vi kan prova och se hur det fungerar. Stim vill inte sätta käppar i hjulen för våra upphovsmän om de jobbar på ett visst sätt,* säger Ingrid Herrström på Stims medlemservice.

Enligt Stim så varar dock en CC-licens för evigt. Det innebär att om en artist vill göra en låt gratis att använda i något icke-kommersiellt sammanhang så blir det svårt för organisationen att inte tillåta fri användning också i andra icke-kommersiella sammanhang. *Om ett verk med CC-licens senare blir en hit kan det bli svårt att få några royalties från användningen och spridning av verket även i kommersiella sammanhang. Det är också svårt att definiera icke-kommersiell användning och i varje enskilt fall skilja den från kommersiell användning,* avslutar Herrström.

Filmproducenter enas i ny branschförening

De tre branschföreningarna Sveriges Filmproducenter, TV-producenterna och Sveriges Reklamfilmsproducenter med tillsammans, har nu har gått samman *Film & TV Producenterna*. Enligt ordföranden Björn Rosengren, representerar de 105 medlemmarna en dynamisk sektor med en omsättning på cirka 3 miljarder kronor per år och där många nya arbetstillfällen skapas. *När tre blir en kan vi tala med en starkare röst, sa Rosengren, och har större möjligheter att påverka regering och riksdag, organisationer, Sve-*

riges Television, en del monopol och de regionala filmpoolerna. Han menade också att sammanlagningen är naturlig eftersom de flesta bolag arbetar parallellt inom de tre sektorerna film-, reklam- och TV-produktion. De viktigaste frågorna just nu är filmavtalet och upphovsrätten. Läs mer på: <http://www.filmtpv.se> (Filmnyheterna.se)

Filmcensuren för vuxna avskaffas

- men förstärkt skydd för barn och unga

Utredningen om översyn av filmgranskningslagen m.m. har överlämnat sitt betänkande till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth.

Endast en liten del av all film som finns tillgänglig ses numera på bio vid offentliga visningar. De filmer som granskas blir sällan föremål för ingripande. Det förändrade medieutbudet innebär också att censur av filmer som ska visas offentligt har en mycket liten effekt. Utredningen menar att den inskränkning i främst yttrandefriheten som filmcensuren innebär inte uppvägs av den marginella nytta den kan antas ha när det gäller att skydda vuxna från förråande våldsskildringar. Utredningen föreslår att censuren av filmer som ska visas offentligt för vuxna avskaffas. Ingripanden mot sådana skildringar kommer i fortsättningen enbart att kunna ske i efterhand med stöd av straffrättsliga bestämmelser. Kravet på åldersklassificering av filmer som ska visas offentligt för barn under 15 år blir kvar och omfattar alla former av film som visas offentligt, även digital bio. De nuvarande åldersgränserna behålls. För filmer som inte har åldersklassificerats kommer det automatiskt att gälla en 15-årsgräns.

En ny mediemyndighet bildas med uppdrag att skydda barn och unga mot skadlig mediepåverkan. Den skall bl.a. vara expert på medieutvecklingen och dess konsekvenser för barn och unga, samt stärka dem som medvetna mediekonsumenter. Myndigheten ska också svara för åldersklassificeringen av filmer. Statens biografbyrå och Medierådet avvecklas.

tittartips:

Film om närradio i Australien

Becoming a Community Radio Broadcaster - A Guide for Emerging Communities är en dokumentärfilm som producerats av radiostationen

3ZZZ i Melbourne. Det är landets största etniska radio-

station som sänder på mer än 65 språk.

Filmen kan ses på

<http://www.cbonline.org.au/index.cfm?pageld=15,103,3,1729>

lästips:

Mediebarometern

är en årlig räckviddsundersökning som avser att belysa hur stor andel av den svenska befolkningen som en genomsnittlig dag under respektive år tagit del av ett antal enskilda medier: radio, tv, text-tv, video/dvd, bio, cd-skiva, mp3, morgontidning, kvällstidning, vecko-/månadstidning, tidskrift, bok, reklam. Medieanvändningen studeras oavsett distributionsteknik - radio och tv via Internet och mobiltelefon liksom nättidningar och ljudböcker är inkluderade.

http://www.nordicom.gu.se/?portal=mt&main=info_publ2.php&ex=282&menu=menu_sve&me=8

Medierapport från Radio- och TV-verket

Radio- och TV-verket har presenterat sin elfte årliga rapport om mediemarknaden i Sverige. I Medieutveckling 2009 beskrivs bl.a. tv- och radiomarknaden och den tekniska utvecklingen. Ladda ned gratis på <http://www.rtvv.se>

Sommarläsning: DVD-samlingens tid är ute

Kjell Häglund, filmkritiker och skribent, skriver en tankeväckande om att samla på film- och tv-program. Oavsett om det är filmindustrin som lurat på oss alla köp-DVD eller om det är vi som lurat oss själva är lite oklart. Men det får räcka nu, tycker Kjell Häglund som vill se branschen möta publiken med ny teknik. Läs *Så fimpas jag en filmsamling igen* på Filmnyheterna. <http://www.filmnyheterna.se/Nyheter/DVD-samlingens-tid-ar-ute/>

Public Access gör nu ett sommaruppehåll och återkommer i augusti
Redaktionen önskar alla läsare
en skön sommar!